

עתודות - קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ

קרן הפנסיה עתודות

דוחות כספיים ביניים

ליום 31 במרס, 2019

בלתי מבוקרים

עתודות קרו פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ

קרו הפנסיה עתודות

דוחות כספיים ביניים ליום 31 במרס, 2019

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

דף

2

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר

3

דוחות על המצב הכספי

4

דוחות הכנסות והוצאות

5

דוחות על התנועה בקרו הפנסיה

6-13

באורים לדוחות הכספיים ביניים

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לעמיתים של קרן הפנסיה עתודות

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של קרן הפנסיה עתודות המנוהלת על ידי עתודות - קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ (להלן - הקרן), הכולל את הדוח על המצב הכספי ליום 31 במרס, 2019 ואת הדוחות על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן הפנסיה לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להנחיות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לגבי קרנות פנסיה ותיקות להן לא מונה מנהל מיוחד (להלן - הנחיות הממונה) ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964 (להלן-התקנות). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות, בהתאם להנחיות הממונה ובהתאם לתקנות.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 5 ג' בדבר אופן הטיפול וההצגה של כרית הביטחון במאזן האקטוארי של הקרן וזאת עד לקביעת אופן מדידתה.

עתודות - קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ
קרן הפנסיה עתודות

דוחות על המצב הכספי

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר	אלפי ש"ח	
203,608	92,070	194,281	רכוש שוטף
218	385	376	מזומנים ושווי מזומנים
103,386	128,163	130,366	חייבים אחרים ויתרות חובה
307,212	220,618	325,023	סיוע ממשלתי ישיר
			סך הכל רכוש שוטף
4,813,930	4,936,336	5,076,754	השקעות
4,159,394	4,161,470	4,385,847	ניירות ערך שאינם סחירים
770,200	826,900	775,731	ניירות ערך סחירים
			פקדונות והלוואות
9,743,524	9,924,706	10,238,332	סך הכל השקעות
10,050,736	10,145,324	10,563,355	סך הכל נכסים
22,340	17,254	11,312	התחייבויות
			זכאים ויתרות זכות
4,129,386	4,015,017	4,505,150	התחייבויות פנסיוניות
6,418,583	7,054,597	6,898,390	זכויות שנצברו:
1,821,512	1,920,544	1,896,462	לפנסיונרים
12,369,481	12,990,158	13,300,002	למבוטחים פעילים
			למבוטחים לא פעילים
1,924,753	2,414,064	2,054,415	זכויות שיצברו בעתיד:
			התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל
			בקרן בעתיד ובגין הוצאות ניהול
			בניכוי:
(1,270,418)	(1,444,663)	(1,322,070)	ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל
			בקרן בעתיד
(424,715)	(536,029)	(446,433)	ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות
			מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש לאחר מועד
			המאזן
3,901	11,825	(11,539)	ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב
233,521	445,197	274,373	האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת
12,603,002	13,435,355	13,574,375	שערך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו"ערד"
(1,960,898)	(2,117,174)	(2,060,436)	סיוע ממשלתי ישיר:
			ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות
			מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן
10,642,104	11,318,181	11,513,939	
(613,708)	(1,190,111)	(961,896)	גרעון אקטוארי *
10,028,396	10,128,070	10,552,043	סך ההתחייבויות הפנסיוניות
10,050,736	10,145,324	10,563,355	

20 במאי, 2019

מנשה מאירי
מנהל כספים

שלום בן עיון
מנהל כללי

דורון סט
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים

(* ראה באור 5 ג')

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

עתודות - קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ
קרן הפנסיה עתודות

דוחות הכנסות והוצאות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר	אלפי ש"ח

הכנסות (הפסדים)

6,957	3,695	(4,438)
-------	-------	---------

ממזומנים ושווי מזומנים

(806)	45,545	268,020
(20,931)	22,502	238,823
(11,093)	(5,601)	34,226
(32,830)	62,446	541,069
(25,873)	66,141	536,631
103,386	25,580	26,980
77,513	91,721	563,611

מהשקעות:

בניירות ערך שאינם סחירים
בניירות ערך סחירים
בפיקדונות והלוואות

סך כל ההכנסות (הפסדים) מהשקעות
סיוע ממשלתי ישיר
סך כל ההכנסות

הוצאות

42,835	10,782	10,969
75	25	15
42,910	10,807	10,984
34,603	80,914	552,627

דמי ניהול לחברה מנהלת
הוצאות אחרות
סך כל ההוצאות

עודף הכנסות - מועבר לדוחות תנועה בקרן הפנסיה

הבאורים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

עתודות - קרן פנסיה לשכירים ועצמאיים בע"מ
קרן הפנסיה עתודות

דוחות על התנועה בקרן הפנסיה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
10,084,296	10,084,296	10,028,396
227,462	47,345	46,754
34,603	80,914	552,627
262,065	128,259	599,381
275,143	66,426	72,664
42,822	18,059	3,070
317,965	84,485	75,734
10,028,396	10,128,070	10,552,043

יתרת הקרן לתחילת השנה

תוספות לקרן

דמי גמולים ממעסיקים, מעובדים ומעצמאיים
עודף הכנסות מועבר מדוחות הכנסות והוצאות
סך הכל תוספות לקרן

בניכוי תשלומים לעמיתים ולאחרים

תשלומי פנסיה לפנסיונרים
פדיונות
סך הכל תשלומים לעמיתים

סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה

הבאורים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1: - כללי

דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 31 במרס, 2019 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים). יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים של קרן הפנסיה ליום 31 בדצמבר, 2018 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים

הדוחות הכספיים ביניים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים", בהתאם להוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון לגבי קרנות פנסיה ותיקות להן לא מונה מנהל מיוחד ובהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964.

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים נדרשת הנהלת הקרן להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלו.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ב. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין של הדולר של ארצות הברית

שער החליפין היציג של דולר ארה"ב %	המדד הידוע %
(3.10)	0.50
1.36	(0.10)
8.10	1.20

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:
31 במרס, 2019
31 במרס, 2018
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018

באור 3 - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים

א. נכסים לפי קבוצות עמיתים

סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים	
ליום 31 במרס, 2019 (בלתי מבוקר)			
194,281	160,338	33,943	מזומנים ושווי מזומנים
376	376	-	חייבים ויתרות חובה
130,366	122,661	7,705	סיוע ממשלתי ישיר
5,076,754	4,364,580	712,174	ניירות ערך שאינם סחירים
4,385,847	3,722,138	663,709	ניירות ערך סחירים
775,731	679,754	95,977	פקדונות והלוואות
10,563,355	9,049,847	1,513,508	סך הכל נכסים
-	(20,691)	20,691	יתרה בין סוגי ההתחייבויות
10,563,355	9,029,156	1,534,199	
(11,312)	(9,098)	(2,214)	התחייבויות שוטפות
10,552,043	9,020,058	1,531,985	
ליום 31 במרס, 2018 (בלתי מבוקר)			
92,070	62,351	29,719	מזומנים ושווי מזומנים
385	385	-	חייבים ויתרות חובה
128,163	120,706	7,457	סיוע ממשלתי ישיר
4,936,336	4,259,113	677,223	ניירות ערך שאינם סחירים
4,161,470	3,554,310	607,160	ניירות ערך סחירים
826,900	728,134	98,766	פקדונות והלוואות
10,145,324	8,724,999	1,420,325	סך הכל נכסים
-	(27,535)	27,535	יתרה בין סוגי ההתחייבויות
10,145,324	8,697,464	1,447,860	
(17,254)	(11,212)	(6,042)	התחייבויות שוטפות
10,128,070	8,686,252	1,441,818	
ליום 31 בדצמבר, 2018 (מבוקר)			
203,608	156,704	46,904	מזומנים ושווי מזומנים
218	218	-	חייבים ויתרות חובה
103,386	97,250	6,136	סיוע ממשלתי ישיר בגין השנה הנוכחית
4,813,930	4,147,692	666,238	ניירות ערך שאינם סחירים
4,159,394	3,541,261	618,133	ניירות ערך סחירים
770,200	672,643	97,557	פיקדונות והלוואות
10,050,736	8,615,768	1,434,968	סך הכל נכסים
-	(16,979)	16,979	יתרה בין סוגי ההתחייבויות
10,050,736	8,598,789	1,451,947	
(22,340)	(19,332)	(3,008)	התחייבויות שוטפות
10,028,396	8,579,457	1,448,939	

באור 3 - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים

סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים
4,505,150	4,099,243	405,907
6,898,390	5,769,180	1,129,210
1,896,462	1,580,062	316,400
<u>13,300,002</u>	<u>11,448,485</u>	<u>1,851,517</u>
2,054,415	1,668,539	385,876
(1,322,070)	(1,047,302)	(274,768)
(446,433)	(340,210)	(106,223)
<u>(11,539)</u>	<u>(9,797)</u>	<u>(1,742)</u>
<u>274,373</u>	<u>271,230</u>	<u>3,143</u>
<u>13,574,375</u>	<u>11,719,715</u>	<u>1,854,660</u>
(2,060,436)	(1,914,138)	(148,298)
11,513,939	9,805,577	1,708,362
(961,896)	(785,520)	(176,376)
10,552,043	9,020,057	1,531,986
11,312	9,099	2,213
<u>10,563,355</u>	<u>9,029,156</u>	<u>1,534,199</u>
4,015,017	3,674,646	340,371
7,054,597	5,907,238	1,147,359
1,920,544	1,612,312	308,232
<u>12,990,158</u>	<u>11,194,196</u>	<u>1,795,962</u>
2,414,064	1,963,190	450,874
(1,444,663)	(1,143,191)	(301,472)
(536,029)	(400,169)	(135,860)
11,825	10,113	1,712
<u>445,197</u>	<u>429,943</u>	<u>15,254</u>
<u>13,435,355</u>	<u>11,624,139</u>	<u>1,811,216</u>
(2,117,174)	(1,964,295)	(152,879)
11,318,181	9,659,844	1,658,337
(1,190,111)	(973,592)	(216,519)
10,128,070	8,686,252	1,441,818
17,254	11,212	6,042
<u>10,145,324</u>	<u>8,697,464</u>	<u>1,447,860</u>

ליום 31 במרס, 2019 (בלתי מבוקר)

זכויות שנצברו:

לפנסיונרים

למבוטחים פעילים

למבוטחים לא פעילים

זכויות שיצברו בעתיד:

התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל

בקרן בעתיד

בניכוי:

ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל

בקרן בעתיד

ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח

מיועדות מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש

ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב

האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת

שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו"ערד"

סיוע ממשלתי ישיר:

ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות

מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן

גירעון אקטוארי *

סך הכל התחייבויות פנסיוניות

זכאים ויתרות זכות

ליום 31 במרס, 2018 (בלתי מבוקר)

זכויות שנצברו:

לפנסיונרים

למבוטחים פעילים

למבוטחים לא פעילים

זכויות שיצברו בעתיד:

התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל

בקרן בעתיד

בניכוי:

ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל

בקרן בעתיד

ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות

מסוג "ערד" שהקרן צפויה לרכוש

ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב

האקטוארי לבין החישוב החשבונאי בהתאמת

שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו"ערד"

סיוע ממשלתי ישיר:

ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות

מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן

גירעון אקטוארי *

סך הכל התחייבויות פנסיוניות

זכאים ויתרות זכות

(* ראה באור 5 ג' ו-5 ב')

באור 3 - נכסים והתחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

ב. התחייבויות לפי קבוצות עמיתים (המשך)

סך הכל	עמיתים ותיקים אלפי ש"ח	עמיתי תקופת הביניים
4,129,386	3,755,761	373,625
6,418,583	5,371,453	1,047,130
1,821,512	1,524,975	296,537
12,369,481	10,652,189	1,717,292
1,924,753	1,549,490	375,263
(1,270,418)	(996,701)	(273,717)
(424,715)	(323,959)	(100,756)
3,901	3,156	745
233,521	231,986	1,535
12,603,002	10,884,175	1,718,827
(1,960,898)	(1,816,759)	(144,139)
10,642,104	9,067,416	1,574,688
(613,708)	(487,959)	(125,749)
10,028,396	8,579,457	1,448,939
22,340	19,332	3,008
10,050,736	8,598,789	1,451,947

ליום 31 בדצמבר, 2018 (מבוקר)

זכויות שנצברו:

לפנסיונרים

למבוטחים פעילים

למבוטחים לא פעילים

זכויות שייצברו בעתיד:

התחייבויות בגין דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד

בניכוי:

ערך נוכחי של דמי גמולים הצפויים להתקבל בקרן בעתיד

ערך נוכחי של הסבסוד באמצעות אג"ח מיועדות מסוג "ערד" שהקרן
צפויה לרכוש לאחר מועד המאזן

ההפרש באומדן השווי ההוגן בין החישוב האקטוארי לבין החישוב
החשבונאי בהתאמת שיערוך אג"ח מיועדות מסוג "מירון" ו"ערד"

סיוע ממשלתי ישיר:

ערך נוכחי של הכנסות עתידיות הצפויות
מתשלומי הסיוע הממשלתי הישיר לקרן

גירעון אקטוארי

סך-הכל התחייבויות פנסיוניות

זכאים ויתרות זכות

באור 4 - התחייבויות פנסיוניות

חישוב ההתחייבויות הפנסיוניות נערך על-ידי האקטואר הממונה של הקרן מר **אלן פפרמן**. החישוב בוצע באופן עקבי לחישוב ליום 31 בדצמבר, 2018. נתוני ההתחייבות הפנסיונית תואמים את החישוב האקטוארי.

באור 5 - גרעון אקטוארי

א. להלן התנועה בגרעון אקטוארי:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2019
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
(965,805)	(965,805)	(613,708)
(28,582)	(80,188)	(92,519)
566,289	(147,175)	(640,767)
1,147	(1,229)	10,089
(186,757)	4,286	375,009
(613,708)	(1,190,111)	(961,896)

גרעון אקטוארי לתחילת התקופה
חלוקת עודף אקטוארי לתחילת השנה בגין זכויות צבורות (*
השפעת השינויים שחלו בהנחות ששימשו לחישוב
ההתחייבויות לתאריך הדיווח (ראה 1 להלן)
עודף (גרעון) גרעון בגין דמי גמולים עתידיים
השפעות שוטפות, נטו (ראה 2 להלן)
גרעון אקטוארי לסוף התקופה

(* חלוקת העודף לשנים 2015-2018 מותנית באישור הממונה על רשות שוק ההון.)

1. פירוט השינויים שחלו בהנחות ששימשו לחישוב ההתחייבויות הפנסיוניות לתאריך המאזן לעומת ההנחות ששימשו לחישוב תקופה קודמת:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2019
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
566,289	(147,175)	(640,767)

שינוי בעקום הריבית

2. פירוט השפעות שוטפות, נטו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2018	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס, 2019
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
(22,834)	(10,551)	(6,550)
(69,385)	23,412	324,384
(66,283)	-	-
(28,255)	(8,575)	57,175
(186,757)	4,286	375,009

מקרי מוות בפועל נמוך מהצפוי
תשואה בפועל גבוהה (נמוכה) מהתשואה החזויה
עדכון חישוב דמי הפחתה בגין כרית הביטחון
אחרות
סך הכל השפעות שוטפות

באור 5 - גרעון אקטוארי (המשך)

ג. כרית ביטחון

על מנת להגן על עמיתי וגמלאי הקרנות שבהסדר מפני תנודתיות בתשואות ובהתאם להמלצות ועדת "ברנע" מחודש אוגוסט 2011 לפיהן כרית הביטחון תשמש לצורך כיסוי גרעון הקרנות הוותיקות שבהסדר, הנובע מירידה בעקום הריבית על פיו מחושבות התחייבויות הקרן לעמיתה, הוענקה כרית הביטחון לקרנות הוותיקות שבהסדר בלבד. בעקבות עתירה לבג"ץ שהוגשה באפריל 2011 על ידי הקרן ועותרים נוספים כנגד שר האוצר ואח', בטענה לאפליית הקרנות הוותיקות שאינן בהסדר ("הקרנות הוותיקות"), התנהל משא ומתן בין החברות המנהלות של הקרנות הוותיקות לבין הממונה. ביולי 2012 הודיע משרד האוצר כי בכוונתו להוביל שינוי חקיקה במסגרתו תינתן כרית ביטחון לקרנות הוותיקות, בסכום כולל של 2.5 מיליארד ש"ח בכפוף לתנאים שנקבעו על ידו, וביניהם תיקון תקנוני הקרנות באופן בו תבוצע הפחתת זכויות. הממונה על רשות שוק ההון והממונה על אגף התקציבים באוצר לאחר מו"מ ממושך, אישרו את המתאר להחלת כרית הביטחון במכתב מיום 2 ביולי 2012. בהתאם כתנאי להכללתה במסגרת כרית הביטחון לקרנות הוותיקות, תוקן בשנת 2012 תקנון הקרן. התיקון נכנס לתוקף בשנת 2013 והחברה פעלה וממשיכה לפעול בהתאם למתווה שאושר במכתבם של ראש אגף התקציבים באוצר וראש רשות שוק ההון מיום 2 ביולי, 2012. בחודש ינואר 2017 עבר בכנסת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח)(תיקון מס' 33), התשע"ז-2017, ס"ח 342, (להלן: "חוק הכרית") במסגרתו עוגנה בחקיקה ראשית כרית הביטחון האמורה לעיל.

ג. גרעון אקטוארי במהלך תקופת הדוח

נכון ליום 31 במרס, 2019 לקרן גרעון אקטוארי, נטו בגין זכויות צבורות לכלל עמיתי הקרן בגובה של כ- 680 מיליוני ש"ח (לעומת גרעון בסך של כ-390 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2018).

שיעור הגרעון של העמיתים הוותיקים, עמיתי הביניים וחלק מקבוצות העמיתים עולה על 5% מסך ההתחייבות הצבורה של הקבוצות כאמור. הגרעון האמור, נובע בעיקרו כתוצאה מירידת עקום הריבית אשר על פיו מחושבות התחייבויות הקרן לעמיתה. על פי כללי הקרן, על הקרן לבצע – בכפוף לאמור בפסקה הבאה - בסוף שנת 2019 איזון אקטוארי לאותם עמיתים או קבוצות אשר בהם עולה שיעור הגרעון על 5% מסך ההתחייבות הצבורה המיוחסת לכל אחת מהם ו/או במקרה בו שיעור הגרעון בשלוש השנים האחרונות ברציפות עלה על 3%.

בהתאם להערכת אקטואר הקרן, השווי ההוגן של כרית הביטחון מחושב עפ"י שווי העתידי במועד אזילת ההון מהוון בוקטור הריבית ליום 31 במרס, 2019 הינו כ-1.7 מיליארד ש"ח.

בהמשך לאמור לעיל ובהמשך לאמור בסעיף ב' לעיל בקשר עם הסדר כרית הביטחון, יצוין כי לאור הסדר כרית הביטחון וכניסתו לתוקף של חוק הכרית, ייתכן ולא יהיה צורך בביצוע האיזון האקטוארי האמור לעיל או שהיקף האיזון האקטוארי יפחת וזאת מהטעם שכרית הביטחון מיועדת לכיסוי גירעון שמקורו בירידת עקום הריבית.

הקרן, בשיתוף עם אקטואר הקרן ויועצים חיצוניים, בוחנת את האופן בו עליה לרשום בספריה את כרית הביטחון, דבר שעשוי להשליך על היקפי כיסוי הגרעון לעמיתים ולקבוצות עמיתים בקרן. במסגרת בחינה זו מתברר כי קיימות סוגיות מהותיות שנוגעות לאופן הרישום ואשר החוק בנוסחו הנוכחי מותיר עמומות באופן שאינו מאפשר בשלב זה ועד לבירור הדברים, רישום מדויק של כרית הביטחון בדוחות הכספיים של הקרן. לאור אי וודאות זו, לא נרשמה כרית הביטחון בדוחות הכספיים ביניים של הקרן ליום 31 במרס, 2019.

באור 6 - דמי ניהול לחברה המנהלת

- א. הקרן מנוהלת על ידי החברה המנהלת אשר על-פי ההסכם היא המנהלת הבלעדית של עסקי הקרן תמורת דמי ניהול שנתיים בשעורים המפורטים להלן:
1. בגין עמיתים שהצטרפו לקרן עד ליום 31 בדצמבר, 1994:

פנסיה זיקנה (יסוד)	פנסיה מקיפה	סכום המורכב משלושת אלה:
שיעור שלא יעלה על 4% שיעור שלא יעלה על 4%	שיעור שלא יעלה על 3% שיעור שלא יעלה על 2% שיעור שלא יעלה על 0.5%	מהתשלומים לקרן (דמי גמולים) מהתשלומים של הקרן לעמיתיה מיתרת הנכסים בקרן
		2. בגין עמיתים שהצטרפו לקרן בתקופה ינואר עד מרס, 1995:

פנסיה זיקנה (יסוד)	פנסיה מקיפה	סכום המורכב משני אלה:
שיעור שלא יעלה על 4% שיעור שלא יעלה על 4%	שיעור שלא יעלה על 6% שיעור שלא יעלה על 2%	מהתשלומים לקרן (דמי גמולים) מהתשלומים של הקרן לעמיתיה

- ב. להלן הרכב דמי הניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		הוצאות דמי ניהול לחברה המנהלת: מדמי גמולים מתשלומים מצבירה
	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
7,774	1,834	1,498	
7,575	2,003	1,961	
27,486	6,945	7,510	
42,835	10,782	10,969	

באור 7 - התחייבויות תלויות

- א. חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, מטיל על הקרן התחייבות כלפי העובדים אם המעסיק פיגר בתשלומיו, אלא אם כן נקטה הקרן בכל ההליכים הקבועים בחוק.
- ב. בהתאם להוראת החוזר בעניין טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים (להלן - חוזר הטיוב), החברה סיימה תהליך של יישום טיוב הפערים בהתאם לסקר הפערים ותוכנית העבודה שאושרה. בנוסף, בהמשך להוראת חוזר הטיוב, החברה ממשיכה לטפל בפערי טיוב נוספים ומבצעת תהליכי טיוב שוטפים וכוללת בדוחותיה הכספיים הפרשות במידת הצורך. החברה אינה יכולה להעריך ולכמת בשלב זה את השלכות הליכי הטיוב האמורים ולא ניתן אף לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בהקשר זה ו/או את החשיפה הנובעת מהם בקשר עם הפעילויות בתחומים אלו, אשר יכול ויועלו, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני של תובענות ייצוגיות.
- ג. נכון לתאריך הדיווח הקרן התחייבה להשקיע בקרנות השקעה סך של 294,625 אלפי ש"ח.
- ד. בהמשך לפניית עמית חבר בקבוצה לפיקוח על הביטוח ולדיונים שהתקיימו בין החברה המנהלת לבין הפיקוח על הביטוח בדבר מעמד מיופי הכוח בקבוצות וזכויות חברי הקבוצה כלפי הקרן, ביום 9 באפריל, 2017 הגישה הקבוצה האמורה תביעה משפטית כנגד אותו עמית, החבר בה. במסגרת הליך משפטי זה, שהקרן צורפה כצד לו, עשויה הסוגיה האמורה לעלות לדיון. החברה המנהלת אינה יכולה להעריך את השלכות האמור על הקרן והחברה המנהלת.
- ה. כנגד החברה הוגשה תביעה, במהלך פעילותה הרגילה, בבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב במסגרתה תבע יורש של עמית שנפטר (להלן: 'המנוח') את כספי פיצויי הפיטורים אשר הופקדו על שם המנוח בקרן הפנסיה עתודות (להלן: 'החברה'). התביעה הוגשה כנגד החברה, מעסיקתו של המנוח והקיבוץ עליו נמנה המנוח כחבר. בנוסף, הוגשה באותו עניין תביעה נוספת, בבית משפט השלום בתל אביב של הקיבוץ כנגד היורש, מעסיקתו של המנוח, החברה והראל קופות גמל. תביעת הקיבוץ עסקה בטענת הקיבוץ לפיה הוא זכאי למלוא הכספים שהופקדו על שמו של המנוח. החברה הגישה כתבי הגנה ובתביעת הקיבוץ הוגשה גם הודעת צד ג' כנגד היורש.
- בין היורש, המעסיקה והקיבוץ התנהל הליך גישור והצדדים הגיעו להסדר, אשר קיבל תוקף של פסק דין ביום 13 במאי, 2019, לפיו הכספים בחברה ישוחררו במלואם ליורש, ומתוך כספים אלו יועבר לקיבוץ סך של 100,000 ש. הסדר זה סיים את מלוא המחלוקות, והתביעות כנגד החברה סולקו על הסף ללא צו להוצאות.